

Dosarul nr. 3rh-113/2018
3rh-4/2019

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: L. Pruteanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: G. Stratulat, V. Burduh, Iu. Oprea)

Î N C H E I E R E

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Forum Tir” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani

c o n s t a t ă :

La data de 01 septembrie 2014, SRL „Forum Tir” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 04 iulie 2014 prin scrisoarea nr. 16334 a solicitat Ministerului Justiției al RM anularea deciziei nr. 113 din 03 iulie 2014 cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale modificările la statutul Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 17682 din 22 iulie 2014, a solicitat suplimentar Ministerului Justiției al RM anularea deciziei nr. 156 din 03 iulie 2014 cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale, modificarea conducătorului Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014.

În calitate de argument al acțiunii enunțate reclamanta a menționat că a solicitat anularea deciziilor Ministerului Justiției al RM, dat fiindcă prin încheierea din 24 februarie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a dispus interzicerea

Ministerului Justiției al RM de a opera careva modificări în actele de constituire ale Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, până la examinarea cauzei în fond, iar prin decizia din 20 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, încheierea din 24 februarie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost menținută.

A susținut că poziția expusă în încheierea din 24 februarie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și decizia din 20 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău au fost respectate și executate de Ministerul Justiției al RM până la data de 03 iunie 2014, fapt, confirmat prin scrisorile din 14 mai 2014, nr.05/4683 și din 28 mai 2014, nr.05/5312 a Ministerului Justiției al RM.

SRL „Forum Tir” a indicat că încheierea din 24 februarie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a devenit irevocabilă, fapt ce denotă fără echivoc că actul judecătoresc enunțat a fost investit cu puterea lucrului judecat, respectiv, Ministerul Justiției al RM nu a fost în drept de a opera careva modificări în actele de constituire ale Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, inclusiv, în cele pretinse prin hotărârea din 30 iunie 2014, dat fiindcă hotărârea adunării generale extraordinare din 30 iunie 2014 a asociațiilor Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, a fost contestată în Judecătoria Centru, mun. Chișinău sub aspectul nulității absolute a acesteia și prin încheierea din 02 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a dispus de a interzice Ministerului Justiției al RM de a opera modificări în actele de constituire ale Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, rezultate din hotărârile primite la adunarea generală extraordinară din 30 iunie 2014 a asociațiilor Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova până la adoptarea unei hotărâri irevocabile pe cauza dată.

Reclamanta a mai relevat că Ministerul Justiției al RM a emis deciziile contestate neglijând interdicția, dispusă prin actul judecătoresc, încheierea din 02 iulie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, potrivit căreia s-a dispus în mod special, a interzice Ministerului Justiției al RM de a opera modificări în actele de constituire ale Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, rezultate la adunarea generală extraordinară din 30 iunie 2014 a asociațiilor Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, până la adoptarea unei hotărâri irevocabile pe cauza dată.

Nefiind de acord cu decizia Ministerului Justiției al RM nr. 113 din 03 iulie 2014 cu privire la înregistrarea modificărilor la statutul Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014 și decizia Ministerului Justiției al RM nr. 156 din 03 iulie 2014 cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale modificarea conducătorului Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014, în vederea respectării procedurii prealabile a depus la Ministerul Justiției cererile, înregistrate la 04 iulie 2014 și 22 iulie 2014.

Întrucât prin răspunsul nr. 05/8281 din 19 august 2014 cererea prealabilă și cea suplimentară au fost respinse, a înaintat în instanța de judecată cererea de chemare în judecată.

A solicitat anularea deciziei nr. 113 din 03 iulie 2014 a Ministerului Justiției al RM cu privire la înregistrarea modificărilor la statutul Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014 și anularea deciziei nr. 156 din 03 iulie 2014 a Ministerului Justiției al RM cu privire

la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale, modificarea conducătorului Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014.

Prin hotărârea din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Forum Tir”, s-a anulat decizia nr. 113 din 03 iulie 2014 a Ministerului Justiției al RM cu privire la înregistrarea modificărilor la statutul Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014 și deciziei nr. 156 din 03 iulie 2014 a Ministerului Justiției al RM cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale, modificarea conducătorului Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014.

La data de 01 martie 2017, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Iar, la data de 03 martie 2017, Ministerul Justiției al RM a declarat apel împotriva hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 25 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova și Ministerul Justiției al RM și s-a acordat apelanților termen pentru prezentarea apelurilor motivate până la ședința de judecată din 24 mai 2017 ora 10:00, în caz contrar s-a explicat că apelurile vor fi restituite.

Astfel, prin încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă restituirea cererii de apel depuse de Ministerul Justiției al RM, deoarece nu au fost înlăturate neajunsurile stabilite prin încheierea din 25 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova și s-a menținut hotărârea din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Forum Tir” împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, cu privire la contestarea actului administrativ.

La data de 03 mai 2018, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, reprezentată de avocatul Oleg Tănase a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 04 iulie 20148 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, reprezentată de avocatul Oleg Tănase.

La 21 septembrie 2018, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea revizuirii, casarea hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că încheierea instanței de recurs, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi casate, din motivul

că instanțele la examinarea cauzei civile nu au luat în considerare circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a cauzei.

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul judiciar a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională.

Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Art. 446 din Codul de procedură civilă, stabilește că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 448 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Colegiul reține că revizuenta a indicat expres că solicită revizuirea hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Din această perspectivă, Colegiul indică că prin cererea de revizuire declarată au fost contestate prin calea de atac extraordinară, 3 acte ale instanțelor judecătorești.

Cu referire la revizuirea hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul relevă că trebuie să se pronunțe dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la acest aspect, instanța notează că art. 448 alin. (2) al Codului de procedură civilă prevede expres că cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Colegiul reține că, prin hotărârea din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Forum Tir”, s-a anulat decizia nr. 113 din 03 iulie 2014 a Ministerului Justiției al RM cu privire la înregistrarea modificărilor la statutul Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014 și deciziei nr. 156 din 03 iulie 2014 a Ministerului Justiției al RM cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale, modificarea conducătorului Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014.

Prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova și s-a menținut hotărârea din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Forum Tir” împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, reprezentată de avocatul Oleg Tănase.

Astfel, Colegiul relevă că în litigiul dedus judecății, este evident că hotărârea din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, deși a fost contestată cu apel, a fost menținută prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea părții de a depune cerere de revizuire asupra hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău la instanța de apel, și anume Curtea de Apel Chișinău, conform competenței specificate în art. 448 alin. (2) al Codului de procedură civilă, care prevede expres că cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută se soluționează de instanța care a menținut hotărârea.

Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Ryabykh vs Rusia*, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza *Pravednaya vs Rusia*, hotărârea din 18 noiembrie 2004, § 25; cauza *Giuran vs România*, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este

posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că Curtea Supremă de Justiție nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova împotriva hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ori, competentă să examineze revizuirea este Curtea de Apel Chișinău.

Cu referire la revizuirea încheierii din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul relevă că trebuie să se pronunțe dacă acest act procedural poate constitui obiect al revizuirii.

În conformitate cu art. 446 al Codului de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Astfel, în urma modificărilor operate, prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, la art. 446 și 448 al Codului de procedură civilă, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii.

În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă prevede că încheierea de inadmisibilitate nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Colegiul indică că prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost considerată inadmisibilă cererea de recurs depusă de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, în baza temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Astfel, deși legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 al Codului de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să declare revizuire, când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 alin. (1) și (3) al Codului de procedură civilă sau în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Colegiul menționează că, legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire de control judiciar asupra încheierii de inadmisibilitate, iar cererea de revizuire depusă de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova este declarată împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care recursul declarat de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova a fost declarat inadmisibil.

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova împotriva hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Reieșind din cele menționate supra și din prevederile art. 446, 451 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuirea depusă de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova, împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 01 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Forum Tir” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Victor Burduh

Iurie Bejenaru